

DENETİM

UYGUNLUK DENETİMİ: Denetçi için bölümlerce uyulması gerekli olan kurallar, ölçütlerdir; bölümlerin bu ölçütlere uyma ve uygulama derecesinin denetçi tarafından belirlenmesi uygunluk denetimidir. İşletme yönetiminin koyduğu kurallar uygunluk denetiminde göz önüne alınır.

FAALİYET DENETİMİ: Faaliyet denetimi, örgütsel faaliyetlerin sistematik bir biçimde incelenerek bu faaliyetler için kullanılan kaynakların etkinlik ve verimliliğe ilişkin sonuçlarının saptanmasıdır.

VERİMLİLİK; belirlenmiş hedeflerle bu hedeflere ulaşmak için kullanılan kaynakların birbirine oranıdır.

Etkinlik, işletmenin bölümler temelinde belirlemiş olduğu hedeflerine ulaşmasının ölçüsüdür.

Çalışma Alanı Standartları:

- Planlama ve yardımcılarının gözlenmesi Standardı
- İç kontrolün incelenmesi standardı
- Kanıt toplama standardı

ÖNEMLİLİK; bir hesap veya bir olgunun, finansal tablolara güvenen kullanıcıların kararlarını etkilemesidir.

Önemlilik yargıya dayalıdır bu nedenle kesin değil görelidir bir kavramdır.

Önemlilik belirlenirken tek finansal değişkenlerin kullanılmasına **Basit Yöntem** adı verilir.

ESAS MUHASEBE KANITLARI: *Bilanço, gelir tablosu, mizan, dipnotlar gibi muhasebe kayıtları esas muhasebe kanıtlarını oluşturur.*

DENETİM SÜRECİNDE EN SIK KULLANILAN DENETİM YAKLAŞIMLARI;

- *Önemlilik yaklaşımı*
- *Sistem temelli yaklaşım*
- *İşlem döngüsü yaklaşımı*
- *Doğrudan inceleme yaklaşımı*
- *Risk temelli yaklaşımdır.*

DENETİMİN PLANLI ŞEKİLDE YÜRÜTÜLMESİNİN FAYDALARI (NEDENLERİ):

- Koşullara uygun yeterli kanıt elde etmek,
- Denetim maliyetlerini makul bir seviyede tutabilmek,
- Müşteriyle sorun yaratacak yanlış anlaşılmalara önlemek.

COSO KONTROL MODELİNİN BİLEŞENLERİ;

1. Kontrol ortamı
2. Risk değerlendirme
3. Kontrol eylemleri
4. Bilgi ve iletişim
5. İzleme (gözleme)

KONTROL ORTAMI BİLEŞENLERİ

- Dürüstlük ve Etik Değerler
- Yetkinlik
- Yönetim Kurulu ve Denetim Komitesinin Oluşumu
- Yönetimin Felsefesi ve Çalışma Tarzı
- Örgütsel Yapı
- Yetki ve Sorumlulukların Dağıtılması
- İnsan Kaynakları Politikaları ve Uygulamalar.

Kurumsal yönetimle ilgili düzenlemeler, dört temel ilkeye odaklanmaktadır:

1. Adillik
2. Şeffaflık
3. Hesap verebilirlik
4. Sorumluluk

ADİLLİK İLKESİ, şirket yönetiminin bütün hak sahiplerine karşı eşit davranmasının ifadesidir.

ŞEFFAFLIK İLKESİ; şirketin kamuoyu ile doğru, açık ve karşılaştırılabilir bilgi paylaşımını gerektirmektedir.

HESAP VEREBİLİRLİK İLKESİ, yönetim kurulunun tepe yönetim performansını bağımsız bir şekilde izlemesini ve tepe yöneticilerin hissedarlara karşı hesap verebilirliğinin temin edilmesini gerektirmektedir.

SORUMLULUK İLKESİ, şirketlerin hissedarları için değer yaratırken toplumsal değerleri yansıtan kanun ve düzenlemelere uyum gösterecek şekilde faaliyet göstermesini ifade etmektedir.

Kamu yönetimi kapsamında iç denetim faaliyetlerini düzenleme yetkisi İÇ DENETİM KOORDİNASYON KURULUNA aittir.

İç denetim, sistemli ve disiplinli bir yaklaşım ile her türlü riski bulmak ve ortadan kaldırmak amaçlı bağımsız bir danışmanlık ve güvence sistemidir.

İç denetimin temel işlevleri; güvence ve danışmanlıktır.

Dış Denetçi: Bağımsız denetçi olarak da adlandırılan dış denetçi, bir denetim şirketine bağlı olarak veya kendi başına denetim hizmeti veren kişidir.

İç Denetçi: Özel işletmelerde, ortaklıklarda, devlet kuruluşlarında ve diğer kuruluşlarda görevli olarak yani o işletmenin bir çalışanı veya memuru olarak görev yapan denetçiler; iç denetçi olarak tanımlanırlar.